МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ІЗМАЇЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ

СИЛАБУС
навчальної дисципліни

АНАТОМЯ ФІГУРИ ЛЮДИНИ (В ДИНАМІЦІ)

1. Основна інформація про дисципліну

Тип дисципліни: вибіркова **Форма навчання**: денна
Освітньо-професійний ступінь: молодший бакалавр
Галузь знань: 01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність: 014 Середня освіта
Освітня програма: Середня освіта: образотворче мистецтво
Рік навчання: 1-2 **Семестр**: 3-4
Кількість кредитів (годин):
4 (120 годин: 8- лекції; 40- практичні (лабораторні); 72 - самостійна робота)
Мова викладання: українська

2. Інформація про викладача (викладачів)

ПІБ: Кара Олександр Дмитрович
Науковий ступінь, вчене звання, посада: доцент кафедри музичного та образотворчого мистецтв ІДГУ
Кафедра: кафедра музичного та образотворчого мистецтв.
Робочій e-mail: alex.karatrojni@gmail.com
Години консультацій на кафедрі: середа, 14.40-16.00

3. Опис та мета дисципліни

Дисципліна «Анатомія фігури людини (в динаміці)» є вибірковим компонентом підготовки здобувачів вищої освітнього ступеня «молодший бакалавр» зі спеціальності 014 Середня освіта освітньої програми «Середня освіта: образотворче мистецтво» та спрямована на формування і розвиток загальних та спеціальних (фахових) компетентностей у відповідності до державного стандарту підготовки молодшого бакалавра зі спеціальності 014 Середня освіта, предметної спеціальності: 014.12 Образотворче мистецтво. **Метою** вивчення дисципліни є: опанування майбутніми фахівцями комплексом знань, умінь та навичок в галузі пластичної анатомії, ознайомлення із характерними особливостями; набуття практичних навичок виконання пластичних творів.

4. Результати навчання

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен набути такі результати навчання:

1. Знання: будову тіла людини: кісткову та м'язову системи їх функції; суглоби, їх види і форми; пропорції, вікові та статеві відмінності будови тіла людини; особливості будови тварин та птахів

***2. Уміння*:** виконувати зображення людини, використовуючи знання пропорцій та будови тіла; аналізувати анатомічну будову тіла людини, передавати вікові та статеві особливості; аналізувати та порівнювати будову тіла тварин та птахів; застосовувати

знання, уміння й навички в скульптурному, живописному і графічному зображеннях людини, тварин та птахів

3. Комунікація здатність до аналізу та синтезу; здатність застосовувати знання на практиці

4. Автономність та відповідальність вчитися упродовж життя і вдосконалювати з високим рівнем автономності здобуті під час навчання компетенції;\

5. Структура дисципліни

Тема № 1. Пластична анатомія скелету людини в динаміці

Перелік питань/завдань, що виноситься на обговорення/опрацювання	**Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси**
Практичне заняття (2 год.) Хребет. Шийні, грудні, поясні хребці, хрестець і копчик. Рухливість хребта. Відмінності рухів хребта від тазу, плечового пояса при повороті в динаміці. Положення кісток тазу, грудна клітина на фігурі, в динаміці.	1.Баммес Готфрид Изображение фигуры человека /Пособие для художников, преподавателей и учащихся. – Берлин: Фольк унд Виссен, 1984. 2.Барчаї Й. Анатомія для художників. – Будапешт, 1999 3.Кирцер Ю.М. Рисунок и живопись: Практическое пособие. – М.: Высш. шк., 1992. – 270 с. 4.Лантери Э. Лепка. – М.: Изд. Академии художеств СССР, 1963. – 335 с. 5.Мельник А.А. Основные закономерности построения скульптурного рельефа. – М.: Высш. шк., 1985. - 110 с. 6.Павлов Г.М. Анатомія людини. – М.: Мистецтво, 1994. 7.Хогарт Б. Динамическая анатомия для художников. – Тула: Родничок, - М.: Астрель, 2001. 8.Хогарт Б. Рисунок человека в движении. – Ростов-на-Дону: Феникс, 2001. – 176 с.
Самостійна робота (8 год.) Опрацювати літературу за темою. 1. Постановка натури. Вибір ракурсу, освітлення. Виконання підготовчих начерків (2 год.). 2. Вирішення формату та положення картинної площини. Компонування зображення натури (2 год). 3. Конструктивно-аналітична побудова форми згідно анатомії (2 год.). 4. Виявлення об'ємів засобами конструктивного/тонального малюнка (2 год.)	

Тема № 2. Пластична анатомія скелету людини

Перелік питань/завдань, що виноситься на обговорення/опрацювання	**Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси**
Лекційні (2 год.) Плечова кістка, її форма та рельєф. Рух у плечовому	1.Барчаї Й. Анатомія для художників. – Будапешт, 1999 2.Кирцер Ю.М. Рисунок и живопись: Практическое пособие. – М.: Высш. шк., 1992. – 270 с.

поясі. Кіски передпліччя. Пласт анатомія нижніх кінцівок. **Практичні заняття (2 год.)** Стегнова кістка. Тазостегновий суглоб. Кістки голені. Колінний суглоб. Кістки стопи.	3.Лантери Э. Лепка. – М.: Изд. Академии художеств СССР, 1963. – 335 с. 4.Мельник А.А. Основные закономерности построения скульптурного рельефа. – М.: Высш. шк., 1985. - 110 с. 5.Павлов Г.М. Анатомія людини. – М.: Мистецтво, 1994. 6.Хогарт Б. Динамическая анатомия для художников. – Тула: Родничок, - М.: Астрель, 2001. 7.Хогарт Б. Рисунок человека в движении. – Ростов-на-Дону: Феникс, 2001. – 176 с.
Самостійна робота (10 год.) Зобразити динаміку при малюванні фігури людини. 1. Постановка натури. Вибір ракурсу, освітлення. Виконання підготовчих начерків (2 год.) 2. Вирішення формату та положення картинної площини. Компонування зображення натури (2 год.). 3. Конструктивно-аналітична побудова форми згідно анатомії (2 год.). 4. Виявлення об'ємів засобами конструктивного/тонального малюнка (2 год.). 5. Виявлення портретної подібності. Узгодження «великої форми» та деталей (2 год.).	

Тема № 3. Пластична анатомія м'язів тулуба

Перелік питань/завдань, що виноситься на обговорення/опрацювання	**Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси**
Лекційні (2 год.) Хрестцево-остний мускул спини – розгинач спини. М'язи спини та живота. **Практичне заняття (2 год.)** М'язи грудної клітини. Пластика м'язів тулуба.	1.Баммес Готфрид Изображение фигуры человека /Пособие для художников, преподавателей и учащихся. – Берлин: Фольк унд Виссен, 1984. 2.Барчаї Й. Анатомія для художників. – Будапешт, 1999 3.Кирцер Ю.М. Рисунок и живопись: Практическое пособие. – М.: Высш. шк., 1992. – 270 с. 4.Лантери Э. Лепка. – М.: Изд. Академии художеств СССР, 1963. – 335 с. 5.Мельник А.А. Основные закономерности построения скульптурного рельефа. – М.: Высш. шк., 1985. - 110 с. 6.Павлов Г.М. Анатомія людини. – М.: Мистецтво, 1994. 7.Хогарт Б. Динамическая анатомия для художников. – Тула: Родничок, - М.: Астрель, 2001. 8.Хогарт Б. Рисунок человека в движении. – Ростов-на-Дону: Феникс, 2001. – 176 с.
Самостійна робота (10 год.) Завершення композицій з аудиторного завдання. Намалювати пластику та рух тіла людини. 1. Постановка натури. Виконання підготовчих начерків (2 год.). 2. Вирішення формату та положення картинної площини. Компонування зображення натури (2 год.). 3. Конструктивно-аналітична побудова форми згідно анатомії (2 год.). 4. Виявлення об'ємів засобами конструктивного/тонального малюнка (2 год.).	

5. Виявлення натурної подібності. Узгодження «великої форми» та деталей (2 год.).

Тема №4. Пластична анатомія м'язів верхніх та нижніх кінцівок

Перелік питань/завдань, що виноситься на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
Лекційні (2 год.) М'язи, що поєднують кістки плечового пояса із плечовою кісткою і рухають плече по відношенню до лопатки. М'язи руки. **Практичне заняття (4 год.):** М'язи плеча (двоглава, триглава, ключеві плечова, плечова, дельтоподібна. М'язи передпліччя. Пластична анатомія м'язів нижніх кінцівок людини	1.Баммес Готфрид Изображение фигуры человека /Пособие для художников, преподавателей и учащихся. – Берлин: Фольк унд Виссен, 1984. 2.Барчаї Й. Анатомія для художників. – Будапешт, 1999 3.Кирцер Ю.М. Рисунок и живопись: Практическое пособие. – М.: Высш. шк., 1992. – 270 с. 4.Лантери Э. Лепка. – М.: Изд. Академии художеств СССР, 1963. – 335 с. 5.Мельник А.А. Основные закономерности построения скульптурного рельефа. – М.: Высш. шк., 1985. - 110 с. 6.Павлов Г.М. Анатомія людини. – М.: Мистецтво, 1994. 7.Хогарт Б. Динамическая анатомия для художников. – Тула: Родничок, - М.: Астрель, 2001. 8.Хогарт Б. Рисунок человека в движении. – Ростов-на-Дону: Феникс, 2001. – 176 с.
Самостійна робота (10 год): Література [1,2,3,5,6,7] *Завдання 4.1 /Завдання 4.2* (6 год.) Завершення аудиторного завдання. *Завдання 4.3.* **(**4 год.). Намалювати одягнену фігуру в динамці (4 год.). Матеріал: папір, графічні матеріали за вибором (кольорові олівці, фломастери, акварель, гуаш тощо).	

Тема № 5. Тема 5. Особливості малювання фігури людини в русі.

Перелік питань/завдань, що виноситься на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
Лекційні (2 год.) Статика та динаміка при малюванні фігури людини	1.Баммес Готфрид Изображение фигуры человека /Пособие для художников, преподавателей и учащихся. – Берлин: Фольк унд Виссен, 1984. 2.Барчаї Й. Анатомія для художників. – Будапешт, 1999 3.Кирцер Ю.М. Рисунок и живопись: Практическое пособие. – М.: Высш. шк., 1992. – 270 с. 4.Лантери Э. Лепка. – М.: Изд. Академии художеств СССР, 1963. – 335 с. 5.Мельник А.А. Основные закономерности построения скульптурного рельефа. – М.: Высш. шк., 1985. - 110 с. 6.Павлов Г.М. Анатомія людини. – М.: Мистецтво, 1994. 7.Хогарт Б. Динамическая анатомия для художников. – Тула: Родничок, - М.: Астрель, 2001.

	8.Хогарт Б. Рисунок человека в движении. – Ростов-на-Дону: Феникс, 2001. – 176 с.
Практичне заняття (10 год.) Дослідження принципи зображення голови в різних ракурсах. Відтворення статики та динаміки при зображенні фігури людини. Анатомічне обґрунтування пластики та руху тіла людини.	
Самостійна робота (10 год.): Намалювати оголену фігуру людини в динаміці. 1.Постановка натури. Виконання підготовчих начерків (2 год.). 2. Вирішення формату та положення картинної площини. Компонування зображення натури (2 год.). 3. Конструктивно-аналітична побудова форми згідно анатомії (2 год.). 4. Виявлення об'ємів засобами конструктивного/тонального малюнка (2 год.). 5. Виявлення натурної подібності. Узгодження «великої форми» та деталей. Деталізація та завершення роботи (2 год.).	

Тема № 6. Анатомічне обґрунтування пластики та руху тіла людини

Перелік питань/завдань, що виноситься на обговорення/опрацювання	**Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси**
Практичне заняття (10 год.) Анатомічне обґрунтування пластики та руху тіла людини.	1.Баммес Готфрид Изображение фигуры человека /Пособие для художников, преподавателей и учащихся. – Берлин: Фольк унд Виссен, 1984. 2.Барчаї Й. Анатомія для художників. – Будапешт, 1999 3.Кирцер Ю.М. Рисунок и живопись: Практическое пособие. – М.: Высш. шк., 1992. – 270 с. 4.Лантери Э. Лепка. – М.: Изд. Академии художеств СССР, 1963. – 335 с. 5.Мельник А.А. Основные закономерности построения скульптурного рельефа. – М.: Высш. шк., 1985. - 110 с. 6.Павлов Г.М. Анатомія людини. – М.: Мистецтво, 1994. 7.Хогарт Б. Динамическая анатомия для художников. – Тула: Родничок, - М.: Астрель, 2001. 8.Хогарт Б. Рисунок человека в движении. – Ростов-на-Дону: Феникс, 2001. – 176 с.
Самостійна робота (10год.): *Завдання:* Підготовка презентації (10-12 слайдів) «Пластика руху тіла людини». Термін виконання: не пізніше ніж за тиждень до завершення теоретичного навчання.	

Тема 7.Техніки виконання скульптурного зображення пласт анатомії людини у динаміці

Перелік питань/завдань, що виноситься на обговорення/опрацювання	**Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси**
Практичне заняття (10 год.) Техніки виконання скульптурного зображення пласт анатомії людини у динаміці (2 год.). Принципи зображення голови в різних	1.Баммес Готфрид Изображение фигуры человека /Пособие для художников, преподавателей и учащихся. – Берлин: Фольк унд Виссен, 1984. 2.Барчаї Й. Анатомія для художників. – Будапешт, 1999

ракурсах (2 год.). Статика та динаміка при малюванні фігури людини (4 год.). Анатомічне обґрунтування пластики та руху тіла людини (2 год.).	3.Кирцер Ю.М. Рисунок и живопись: Практическое пособие. – М.: Высш. шк., 1992. – 270 с. 4.Лантери Э. Лепка. – М.: Изд. Академии художеств СССР, 1963. – 335 с. 5.Мельник А.А. Основные закономерности построения скульптурного рельефа. – М.: Высш. шк., 1985. - 110 с. 6.Павлов Г.М. Анатомія людини. – М.: Мистецтво, 1994. 7.Хогарт Б. Динамическая анатомия для художников. – Тула: Родничок, - М.: Астрель, 2001. 8.Хогарт Б. Рисунок человека в движении. – Ростов-на-Дону: Феникс, 2001. – 176 с.
Самостійна робота (10год.): Зобразити скульптурний пласт анатомії людини у динаміці (6 год). Намалювати голову в різних ракурсах (4 год.).	

7. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

7.1. Основні джерела

1. Баммес Готфрид Изображение фигуры человека /Пособие для художников, преподавателей и учащихся. – Берлин: Фольк унд Виссен, 1984.
2. Барчаї Й. Анатомія для художників. – Будапешт, 1999
3. Кирцер Ю.М. Рисунок и живопись: Практическое пособие. – М.: Высш. шк., 1992. – 270 с.
4. Лантери Э. Лепка. – М.: Изд. Академии художеств СССР, 1963. – 335 с.
5. Мельник А.А. Основные закономерности построения скульптурного рельефа. – М.: Высш. шк., 1985. - 110 с.
6. Павлов Г.М. Анатомія людини. – М.: Мистецтво, 1994.
7. Хогарт Б. Динамическая анатомия для художников. – Тула: Родничок, -
М.: Астрель, 2001.
8. Хогарт Б. Рисунок человека в движении. – Ростов-на-Дону: Феникс, 2001. – 176 с.
9. Школа изобразительного искусства. В 10-ти випусках. - М.:
Изобразительное искусство. – 1986.
10. Юному художнику: Практическое руководство по изобразительному искусству. – М.: Издательство Академии художеств СССР, 1963.

7.2. Додаткові джерела

1. Авсеян О.А. Натура и рисование по представлению. – М.: Изобразительное искусство, 1985. – 152 с.
2. Васютинский Н. Золотая пропорция. – М.: Молодая гвардия, 1990.
3. Дюваль М. Анатомия для художников. – М. – Л., 1940.
4. Роден О. Сборник статей о творчестве. – М., 1960
5. Степанов А. Мастер Альбрехт. – Ленинградское отделение: Искусство, 1991.
6. Эрпель Фриц Микеланджело. – Берлин: Мир искусства, 1990.

7.3 Інтернет-ресурси:

1. http://bit.ly/2kJW59T
2. https://www.facebook.com/drawingthesoul/videos/1466046753420617/
3. https://www.facebook.com/5min.crafts/videos/919907748151811/

6 Політика курсу

Політика щодо відвідування навчальних занять.

Згідно з «Положенням про порядок оцінювання рівня навчальних досягнень студентів в умовах ЄКТС в ІДГУ» студенти мають обов‘язково бути присутніми на практичних (лабораторних) заняттях. Студент, який з поважних причин, підтверджених документально, не мав був відсутній на практичному занятті, має право на відпрацювання у двотижневий термін після повернення до навчання. Студент, який не використав надане йому право у встановлений термін або пропустив заняття без поважних причин, отримує за кожне пропущення заняття 0 балів.

Студенти, які навчаються за індивідуальним графіком, мають в повному обсязі виконати додаткові індивідуальні завдання, попередньо узгодивши їх з викладачем. Присутність на модульній контрольній роботі є обов‘язковою. У випадку відсутності студента на проміжному контролі з поважної причини, підтвердженої документально, йому призначається інша дата складання модульної контрольної роботи.

Політика академічної доброчесності.

Студенти мають дотримуватись правил академічної доброчесності відповідно до «Кодексу академічної доброчесності ІДГУ». Наявність академічного плагіату в студентських роботах є підставою для виставлення негативної оцінки. Списування студентів під час проведення модульної контрольної роботи є підставою для дострокового припинення її складання та виставлення негативної оцінки.

Здобувач освіти може запропонувати свою тему для написання реферату у відповідності до особистих науково-дослідних інтересів та погодити її з викладачем. Також за бажанням студент може написати декілька рефератів протягом семестру для підвищення загальної оцінки за курс.

7. *Проміжний і підсумковий контроль*

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання є:

- індивідуальне або групове опитування;
- індивідуальна або групова презентація (представлення виконаного завдання);
- захист виконаного завдання;
- модульна контрольна робота та ін.

Форма проміжного контролю. Модульна контрольна робота проводиться у формі письмової роботи (на платформі Google Classroom.).

Підсумковий контроль:

Підсумкова оцінка виставляється за результатами поточного та проміжного контролю. Під час поточного контролю оцінюються робота відповіді студента на практичних (лабораторних) заняттях та результати самостійної роботи. Нарахування балів за поточний контроль відбувається відповідно до «Положення про порядок оцінювання рівня навчальних досягнень студентів в умовах ЄКТС в ІДГУ» http://idgu.edu.ua/wp-content/uploads/2016/06/polozhennja pro- porjadok-ocinjuvannja-rivnja-navchalnyh-dosjahnen-zi-zminamy.pdf

8. Критерії оцінювання результатів навчання

Шкала та схема формування підсумкової оцінки

Переведення підсумкового балу за 100-бальною шкалою оцінювання в підсумкову оцінку за традиційною шкалою

Підсумковий бал	Оцінка за традиційною шкалою
51-100	зараховано
1-50	не зараховано

Схема розподілу балів

Максимальна кількість балів	**70 балів** (поточний контроль) – середньозважений бал оцінок за відповіді на практичних заняттях та виконання індивідуальних завдань, який переводиться у 100-бальну шкалу з ваговим коефіцієнтом.0,7	**30 балів** (проміжний контроль) – за результатами виконання модульної контрольної роботи
Мінімальний пороговий рівень	**35** балів (поточний контроль)	**16** балів (проміжний контроль)

Критерії оцінювання під час аудиторних занять

Оцінка	Критерії оцінювання навчальних досягнень
5 балів	Оцінюється робота студента, який у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу, вільно послуговується науковою термінологією, розв'язує задачі стандартним або оригінальним способом, наводить аргументи на підтвердження власних думок, здійснює аналіз та робить висновки.
4 бали	Оцінюється робота студента, який достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає, в основному розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу, розв'язує задачі стандартним способом, послуговується науковою термінологією. Але при висвітленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки.
3 бали	Оцінюється робота студента, який відтворює значну частину навчального матеріалу, висвітлює його основний зміст, виявляє елементарні знання окремих положень, записує основні формули, рівняння, закони. Не здатний до глибокого, всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, не користується необхідною літературою, допускає істотні неточності та помилки.
2 бали	Оцінюється робота студента, який не володіє навчальним матеріалом у достатньому обсязі, проте фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає окремі питання навчальної дисципліни, не розкриває зміст теоретичних питань і практичних завдань.
1 бал	Оцінюється робота студента, який не в змозі викласти зміст більшості питань теми та курсу, володіє навчальним матеріалом на рівні розпізнавання явищ, допускає істотні помилки, відповідає на запитання, що потребують однослівної відповіді.
0 балів	Оцінюється робота студента, який не володіє навчальним матеріалом та не в

	змозі його висвітлити, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань.

Вид	Максимальна кількість балів
Усна доповідь	5
Виконання композицій, ескізів замальовків	5

Досягнення студентів на семінарських заняттях, а також виконані ними індивідуальна та самостійна роботи оцінюються за шкалою від «0» до «5».

Критеріями оцінювання *усної доповіді* є здатність студента збирати джерельну інформацію та критично її опрацьовувати. Враховується самостійність та оригінальність дослідження, виконання поставлених автором завдань, здатність здійснювати узагальнення на основі опрацювання теоретичного матеріалу та відсутність помилок при оформленні цитування й посилань на джерела.

Оцінювання *виконаних композицій* здійснюється за такими критеріями: чітке визначення виховної та розвивальної мети завдання, добір відповідних принципів, методів та прийомів, щодо реалізації поставлених завдань уроку; акуратність та естетичний вигляд виконаної роботи; втілення гармонійного поєднання кольорів; креативність пошукових варіантів, композиційність.

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Модульна контрольна робота оцінюється в межах від «0» до «30» балів за такими критеріями:

Оцінка	Критерії оцінювання навчальних досягнень
5 (28-30 балів)	Оцінюється робота студента, який у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно й аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань, наводить приклади, вільно послуговується науковою термінологією, наводить аргументи на підтвердження власних думок, здійснює аналіз та робить висновки.
4 (21-27 балів)	Оцінюється робота студента, який достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає, в основному розкриває зміст теоретичних питань, наводить приклади, послуговується науковою термінологією. Але при висвітленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки.
3 (16-20 балів)	Оцінюється робота студента, який відтворює значну частину навчального матеріалу, висвітлює його основний зміст, виявляє елементарні знання окремих положень. Однак не здатний до глибокого, всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, припускається суттєвих неточностей та
2 (0-15 балів)	Оцінюється робота студента, який достатньо не володіє навчальним матеріалом, однак фрагментарно, поверхово (без аргументації й обґрунтування) викладає окремі питання тем, не розкриває зміст теоретичних питань і практичних завдань

Викладач **Кара О.Д.**

Затверджено на засіданні кафедри музичного та образотворчого мистецтв
протокол № 5 від «23» грудня 2021 р.

Завідувач кафедри **Сироткіна Ж.Є.**